

Avanteensulkuleikkaukseen tulevalle

Sinulle on suunniteltu väliaikaisen avanteen sulkuleikkaus. Leikkauksessa käytettävä tekniikka riippuu avannetyypistäsi. Pääsääntöisesti leikkauksessa suoli (avanne) irrotetaan ihosta ja suoleen tehdään uusi sauma. Tämän jälkeen suoli palautetaan vatsaonteloon paikoilleen ja vatsanpeitteet suljetaan kerroksittain. Ihohaava suljetaan ompeleilla.

Ennen leikkausta saat valmistautumisohjeet joko sairaanhoitajan vastaanotolla tai puhelimitse. Joissakin tapauksissa voit saada kutsun avannehoitajan vastaanotolle riippuen avanteensulkutekniikasta. Sairaalaan saavut leikkauspäivän aamuna sovittuna aikana.

Leikkaukseen valmistautuminen kotona

- Ylläpidä ja kohota mahdollisuuksien mukaan peruskuntoa jo ennen leikkausta itsellesi sopivalla liikunnalla, esimerkiksi ulkoilemalla päivittäin ja tekemällä monipuolisesti kodin askareita. Hyvä peruskunto auttaa sinua ja suolistoaasi leikkauksesta toipumisessa.
- Pyri syömään leikkausta edeltävästi mahdollisimman monipuolisesti. Vältä huonosti sulavia ruoka-aineita, kuten siemeniä, sitkeää lihaa, kokojyvätuotteita ja sitruhedelmiä. Hyvä ravitsemustila auttaa sinua toipumaan leikkauksesta nopeammin – se vaikuttaa myös haavan paranemiseen ja suoliston toipumiseen.
- Huolehdi avanteesi ja sen ympärysihon mahdollisimman hyvästä kunnosta.
- Käy suihkussa leikkausta edeltävänä iltana. Vaihda tuolloin myös avannesidos. Leikkauspäivän aamuna pese kasvot, kainalot ja alapesu. Vaihda avanteelle puhdas pussi, jos sinulla on käytössäsi kaksiosainen avannesidos.
- Kevennä ruokavaliotasi noin kolme päivää ennen leikkausta.
- Syö leikkausta edeltävänä päivänä nestemäisiä ruokia. Saat erilliset ohjeet, mikäli tarvitset suolentyhjennyksen.
- Sinun tulee olla leikkausta varten syömättä ja juomatta klo 24 lähtien. Ota sinulle määrätyt lääkkeet leikkauspäivän aamuna pienen vesimäärän kanssa (n.1 dl).

Leikkauksen jälkeinen toipuminen sairaalassa

- Leikkauksen jälkeen pyritään mahdollisimman nopeaan toipumiseen ja kotiutumiseen.
- Sinua ohjataan nousemaan ylös vuoteesta jo leikkaus- päivänä ja lisäämään liikkumista leikkausta seuraavina päivinä. Näin verenkierto tehostuu, haavat paranevat paremmin, hapen kulku keuhkoihin ja muualle elimistöön tehostuu ja veritulppien riski vähenee. Myös suoliston toiminta käynnistyy nopeammin.
- Leikkauksen jälkeen saat juomisia. Lisäksi sinulla on nesteytys suoneen. Seuraavana päivänä sinulle annetaan nestemäistä ruokaa. Toisena päivänä leikkauksesta voit syödä tavallista, helposti sulavaa ruokaa.

Kotiutuminen

- Kotiutuminen leikkauksen jälkeen on mahdollista, kun selviät itsenäisesti päivittäisistä toimista: ruoka maistuu, kipusi ovat hallittavissa tavanomaisin kipulääkkein, suolesi toimii ja osaat hoitaa avanteen sulkuhaavaa.
- Kotiutuessasi on tärkeää, että sinulla on aikuinen läheinen, johon voit ottaa yhteyttä ja joka tarvittaessa auttaa sinua kotona selviytymisessä.
- Tarvittaessa sinulle järjestetään jatkohoitopaikka terveyskeskukseen tai apua kotiin.

Haavanhoito

- Haavan pinta on suljettu niin kutsutulla tupakkapussiompeleella, jolloin ihon pintakerros jää keskeltä hieman auki kuten pussin suu.
- Hoida haavaa alkuun suihkuttamalla sitä kädenlämpöisellä vedellä muutama minuutti kerran päivässä esim. suihkussa käynnin yhteydessä. Kuivaa haava kevyesti painellen.
- Laita haava-aukkoon löyhästi Sorbact-nauhaa esim. pumpulipuikkoa apuna käyttäen ja suojaava, imevä taitos päälle. Sorbact-nauhan tarkoitus on varmistaa haavan paraneminen vähitellen ja ongelmitta.
- Kun haava on pohjaltaan parantunut ja madaltunut, voit jättää Sorbact-nauhan pois ja suojata haava vain kevyellä, hengittävällä taitoksella. Jätä haava ilman sidosta, kun erityis on loppunut. Myös päivittäisen suihkuttelun voit tuolloin vähentää normaalin pesurytmin mukaan tapahtuvaksi.
- Voit rasvata hyvin parantunutta ja arpeutunutta haava-aluetta sekä koko ihoa perusvoiteella. Hyvin kosteutettu ja hoidettu iho pysyy terveenä ja arpikudos vaalenee. Tässä vaiheessa voit kevyesti hieroa arpea ja varoen ”venyttää” sormilla. Näin toimimalla arpi paranee ja mahdollinen arven liikakasvu vähenee. Jos arven liikakasvu esiintyy, hoitona käytetään tähän tarkoitukseen suunniteltua silikoniteippiä.

Liikkuminen

- Kotiin päästyäsi voit lisätä liikkumista, tehdä kevyitä kotitöitä ja ulkoilla. Liikkuminen ja ulkoilu virkistävät mieltä ja edistävät leikkauksesta toipumista.
- Liikkumisella parannat suoliston toimintaa.
- Älä nosta yli 2 kg painoisia esineitä sairausloman aikana. Sairausloma ja toipilasaika leikkauksesta on noin kuukausi.

Suolentoiminta

- Suoliston toiminnan tasoittuminen voi viedä muutamasta kuukaudesta jopa vuoteen. Uloste saattaa olla aluksi hyvin löysää. Myös ulosteen karkailua voi esiintyä riippuen siitä, onko peräaukon sulkijalihakset pystytyt säästämään alkuperäisessä leikkauksessa, ja missä kunnossa lantionpohjan lihaksistosi on.

- Lantionpohjan lihasten jumpan voit aloittaa noin kuukauden kuluttua leikkauksesta. Tarvittaessa saat ohjeita fysioterapeutilta.
- Kotona voit syödä monipuolista, tavallista ja hyvin sulavaa ruokaa. Voit pikkuhiljaa lisätä ruokavalioosi myös huonommin sulavia ruoka-aineita, kuten tuoresalaatteja ja raasteita, sitkeitä tai kovakuorisia kasviksia ja hedelmiä, sieniä, pähkinöitä, myslisiä ja leseitä. Suolistoleikatun on otettava huomioon suolitukoksen riski ja se, ettei kaikkia ruoka-aineita voi ehkä enää syödä kuten ennen. Ruokavalio vaikuttaa ulosteen koostumukseen ja sitä kautta suolen toimintaan ja mahdolliseen ulosteen karkailuun.

Kipu

- Leikkauksen jälkeen voi esiintyä haavakipua. Haavakipuun auttaa yleensä suun kautta otettava kipulääkitys, jonka lääkäri sinulle tarvittaessa määrää.
- Kipulääkitystä voit jatkaa toimenpiteen jälkeen säännöllisesti 1-2 viikon ajan.
- Alkuun ulosteen kulku sauman läpi voi aiheuttaa kipua. Vaiva yleensä helpottaa ajan myötä, kun sauma antaa hivenen periksi.

Ota yhteyttä omaan terveyskeskukseen, jos sinulle tulee seuraavia oireita:

- vatsakivut, jotka eivät mene ohi tai pahenevat
- pahoinvointi tai oksentelu
- mustat tai veriset ulosteet
- virtsaamisvaikeudet
- kuume (yli 38 astetta)
- haavan tulehtuminen (voimakas punoitus, kuumotus ja turvotus, haavalta veristä tai märkäistä eritystä)

Jos leikkauksesta on alle 2 viikkoa, mene suoraan päivystykseen

Yhteystiedot

Leikkausjonotiedustelut	014 269 5205 ma-pe klo 9–11 ja 13–14
Leikkauispäivän peruutukset	014 269 5959 ma-pe klo 7–9
Avannehoitaja	014 269 5759 ma-pe klo 9–12
Päivystysapu	116117
Operatiivinen osasto	014 269 1037 Vierailuaika operatiivisella osastolla klo 12–20